

Програма для України з розширення прав і можливостей на місцевому рівні, підзвітності та розвитку (U-LEAD з Європою)

Програма за підтримки ЄС та його держав-членів: Німеччини, Польщі, Данії та Словенії

Бастіан Файгель
Директор Програми від GIZ

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
Дім децентралізації
вул. Велика Житомирська, 20, Київ, 01001
Телефон: +380 (44) 581 27 92

E-mail: bastian.veigel@giz.de

5 вересня 2024

Лист для керівників: ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА!

Шановні голови громад,

Дозвольте Вашій увазі запропонувати черговий випуск Листа для керівників, у якому хочемо привернути Вашу увагу до останніх законодавчих новацій, котрі безпосередньо впливають на сферу місцевого самоврядування.

Оскільки влітку ми зробили невеличку «паузу» у випуску листів, цей розширений випуск охоплює найважливіші події, котрі відбулися упродовж другої половини літа,

зокрема описує прийняті упродовж цього часу нормативні акти парламенту, Уряду, інших органів державної влади, іншу важливу інформацію, а також проекти актів, котрі опубліковані для громадського обговорення, що становлять безпосередній інтерес для Вас та Ваших громад.

Як завжди, у листі Ви знайдете актуальну добірку можливостей щодо одержання додаткових джерел можливої фінансової підтримки для Ваших громад задля їхнього подальшого розвитку.

«U-LEAD з Європою» запрошує Вас долучитися до відкритих інформаційних заходів, котрі ми організуємо. Для участі у них не потрібна попередня реєстрація, достатньо лише перейти за посиланням із каталогу у відповідний день та час. Задля одержання посилань на заходи із каталогу звертайтеся, будь ласка, до регіонального офісу Програми «U-LEAD з Європою» у Вашій області.

Не забувайте відвідувати веб-сайт U-LEAD, аби дізнаватися більше про нашу роботу, історії успіху громад, поради від наших експертів та багато іншої корисної для Вас інформації.

Основні зміни законодавства

10 серпня набрав чинності Закон України № [3870-IX](#) «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо вдосконалення правового регулювання інституту старост та його діяльності в умовах воєнного стану» від 17 липня 2024 року

Цей Закон удосконалив процедуру призначення старости та утворення старостинських округів. То ж тепер, в умовах воєнного стану:

- громадське обговорення кандидатури старости не проводиться;
- староста затверджується місцевою радою на строк її повноважень за пропозицією сільського, селищного, міського голови на відкритому засіданні;
- кандидатура старости може бути внесена на розгляд місцевої ради не менш як половиною депутатів від загального складу відповідної ради, якщо рада не підтримала дві кандидатури старости, запропоновані сільським, селищним, міським головою;
- сільський, селищний, міський голова може одноосібно призначити старосту у разі, якщо місцевою радою не підтримано три кандидатури старости поспіль, або якщо сесії місцевої ради не проводяться без поважних причин понад три місяці;
- у виключних випадках (їх вичерпний перелік зазначений у підпункті 6 пункту 11-3 Розділу V «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні») сільський, селищний, міський голова призначає тимчасово виконуючого обов'язки старости на час відсутності такого старости.

20 серпня Верховна Рада України прийняла Закон України № [3894-IX](#) «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій»

Відповідно до цього Закону на території України заборонена діяльність іноземних релігійних організацій, які одночасно відповідають наступним критеріям:

- знаходяться в державі, яка визнана такою, що здійснила або здійснює збройну агресію проти України та/або тимчасово окупувала частину території України;
- прямо або опосередковано (в тому числі через публічні виступи керівників або інших органів управління) підтримують збройну агресію проти України.

Діяльність в Україні Російської православної церкви заборонена.

Рада національної безпеки і оборони України застосовуватиме обмежувальні заходи до іноземних релігійних організацій, діяльність яких в Україні заборонена відповідно до [статті 3](#) цього Закону, в порядку, встановленому [Законом України](#) «Про санкції».

Також цим Законом внесено зміни до статті 9 Закону України «Про оренду державного та комунального майна», якими заборонено передавати комунальне майно в безоплатне користування або позичку, або оренду іноземній релігійній організації, діяльність якої в Україні заборонена, та юридичним особам, власником, учасником яких є така іноземна релігійна організація.

Закон набирає чинності із 23 вересня 2024 року.

30 серпня Кабінет Міністрів України (далі – КМУ) прийняв постанову [№ 989](#) «Про внесення змін до Порядку надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам»

Цією постановою, зокрема, продовжено виплати вищезазначеної допомоги до лютого 2025 року, але звужено коло осіб, котрі включаються до складу сім'ї внутрішньо переміщеної особи за рахунок наступних категорій осіб:

- котрі не проживають разом із отримувачами та не пов'язані з ними спільним побутом, що підтверджено документально, або сплачують аліменти;
- котрі зникли безвісти/перебувають у полоні або за кордоном/депортовані за межі України;
- котрі перебувають на тимчасово окупованих територіях;
- котрі призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період відповідно до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію»;
- котрі беруть безпосередню участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі збройної агресії Російської Федерації у складі Збройних Сил України, інших військових формувань.

То ж тепер у разі зменшення кількості членів сім'ї, котрі отримують допомогу на проживання внутрішньо переміщеним особам, її розмір буде перерахований починаючи із того місяця, в якому надійшли відповідні відомості до органу соціального захисту населення або подано заяву уповноваженим представником такої сім'ї.

Таку заяву можна подати засобами поштового/електронного зв'язку, але із накладенням електронного підпису. Натомість якщо змін у складі сім'ї не відбулося, то для продовження отримання такої допомоги додаткову заяву подавати не потрібно.

30 серпня КМУ прийняв постанову [№ 990](#) «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2022 р. № 1178 і від 12 березня 2024 р. № 284»

Цією постановою змінено наступні постанови Уряду:

- [№ 1178](#) «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування» від 12 жовтня 2022 р.;
- [№ 284](#) «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення компенсації витрат за гуманітарне розмінування земель сільськогосподарського призначення» від 12 березня 2024 р.

Цією постановою розширено, зокрема, перелік документів, котрі є підставою для здійснення компенсації сільськогосподарським товаровиробникам за гуманітарне розмінування земельних ділянок сільськогосподарського призначення задля відновлення сільськогосподарського виробництва на таких ділянках.

23 серпня КМУ прийняв постанову [№ 975](#) «Про внесення змін до постанови від 30 грудня 2022 р. № 1477 «Про затвердження Порядку та умов надання у 2024 році додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації»

Цією постановою Уряду затверджено розподіл додаткової дотації з державного бюджету на 2024 рік в обсязі майже 350 млн. грн.

23 серпня КМУ прийняв постанову [№968](#) «Про внесення до деяких постанов Кабінету Міністрів України змін щодо зменшення обігу паперових документів для надання деяких видів державної соціальної підтримки»

Цією постановою внесені зміни до низки актів Уряду, котрі регламентують порядок надання різноманітних видів державної соціальної допомоги, відповідно до якої:

- призначення всіх цих соціальних допомог тепер здійснюватиметься із додержанням вимог Закону України «Про адміністративну процедуру»;
- заяви щодо призначення таких соціальних допомог будуть прийматися виключно в разі надіслання їх із використанням засобів поштового зв'язку або в електронній формі (через офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України, через інтегровані із ним інформаційні системи органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування або Єдиний державний вебпортал електронних послуг);
- якщо для отримання державної соціальної допомоги заявнику необхідно подати документи, що містяться в інформаційно-комунікаційних системах (або якщо такі документи можуть бути отримані чи підтверджені шляхом електронної інформаційної взаємодії з інформаційно-комунікаційними системами та публічними електронними реєстрами органів державної влади), такі документи заявником не подаються, а в заяві зазначаються відомості, необхідні для верифікації такого заявника та отримання даних з відповідних реєстрів і надання йому відповідної державної соціальної допомоги.

23 серпня КМУ прийняв постанову [№ 967](#) «Про внесення змін до постанови від 17 червня 2015 р. № 413 «Про порядок повідомлення Державній податковій службі та її територіальним органам про прийняття працівника на роботу/укладення гіг-контракту»

Цією постановою внесені зміни до вищезазначеного Порядку та затверджено нову редакцію форми повідомлення про прийняття на роботу та розірвання трудового договору з працівником.

23 серпня КМУ прийняв постанову [№ 964](#) «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України у сфері управління відходами»

Цією постановою внесені зміни до наступних актів Уряду:

- «[Порядку виконання робіт](#) з демонтажу об'єктів, пошкоджених або зруйнованих внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 р. № 474;
- «[Порядку поводження з відходами](#), що утворились у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2022 р. [№ 1073](#) «Про затвердження Порядку поводження з відходами, що утворились у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням)

будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України»;

- «[Порядку поводження з побутовими відходами](#) в особливих умовах», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 19 червня 2023 р. [№ 625](#) «Деякі питання поводження з побутовими відходами в особливих умовах»;
- «Порядку віднесення речовин або предметів до побічних продуктів», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2023 р. [№ 1214](#) «Деякі питання віднесення речовин або предметів до побічних продуктів»;
- «Порядок видачі, відмови у видачі, анулювання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 грудня 2023 р. [№ 1328](#).

23 серпня КМУ прийняв постанову [№ 957](#) «Про внесення змін до постанови від 19 липня 2022 р. [№ 812](#) «Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу щодо особливостей постачання природного газу виробникам теплової енергії та бюджетним установам»

Цією постановою до 30 квітня 2025 року продовжено застосування чинної спеціальної пільгової ціни на газ для виробників тепла й побутових споживачів.

20 серпня КМУ прийняв постанову [№ 954](#) «Деякі питання розподілу обсягу додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації, на 2024 рік»

Цією постановою затверджено розподіл додаткової дотації з державного бюджету між бюджетами окремих територіальних громад Дніпропетровської, Запорізької, Миколаївської, Одеської, Сумської, Харківської, Херсонської та Чернігівської областей на 2024 рік в обсязі понад 5 млрд. грн.

20 серпня КМУ прийняв постанову [№ 952](#) «Про реалізацію експериментального проекту щодо надання державної грошової допомоги покупцям товарів та послуг українського виробництва в рамках Всеукраїнської економічної платформи «Зроблено в Україні»

Цією постановою із 2 вересня започатковано реалізацію пілотного проекту та затверджено «Порядок його проведення», а також «Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підтримки внутрішнього попиту на вітчизняні товари та послуги».

Для участі в цьому проекті українські виробники та продавці повинні відповідати встановленим вимогам та подати заявку на участь в експерименті через портал «Дія».

Кешбек нараховуватиметься в розмірі 10 % від вартості товарів українського виробництва, придбаних покупцем у попередньому місяці. Сума кешбеку одному покупцю за придбані у попередньому місяці товари українського виробництва не може перевищувати 3000 гривень. Постановою також визначено перелік послуг, на які може бути витрачено кошти, отримані в якості кешбеку.

16 серпня КМУ прийняв постанову [№ 951](#) «Про внесення змін до Порядку проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період»

Цією постановою:

- визначено, що повістка військовозобов'язаним може формуватися або за допомогою Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів, або оформлюватися на бланку, який заповнюється представником районного (міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки;
- встановлено вимоги до повістки, котра формуватиметься за допомогою Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів;
- зазначено, що повістки, сформовані за допомогою Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів, можуть:
  - друкуватися централізовано і надсилатися військовозобов'язаним та резервістам засобами поштового зв'язку рекомендованим поштовим відправленням з описом вкладення та повідомленням про вручення;
  - друкуватися та вручатися військовозобов'язаним та резервістам під час оповіщення у роздрукованому вигляді;
- затверджено [зразки повісток](#).

Принагідно нагадуємо, що відповідно до статей 1 та 18 [Закону України](#) «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», виконавчі органи сільських, селищних, міських рад під час мобілізації здійснюють в установленому порядку своєчасне оповіщення (тобто вручення (надсилання) повісток громадянам).

16 серпня КМУ прийняв постанову [№ 936](#) «Про внесення змін до постанови від 19 серпня 2002 р. [№ 1200](#) «Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю»

Цією постановою внесені зміни до вищезгаданого [Порядку](#) забезпечення населення засобами радіаційного та хімічного захисту у разі застосування ядерної та інших видів зброї масового знищення проти України в умовах воєнного стану, а також у разі виникнення надзвичайних ситуацій на радіаційно та хімічно небезпечних об'єктах у мирний час та в особливий період.

У цій постанові визначено, якими саме засобами радіаційного та хімічного захисту органи місцевого самоврядування зобов'язані забезпечувати наступні категорії громадян:

- непрацююче населення, із числа осіб із інвалідністю I та II груп, осіб, які отримують пенсію за віком або на пільгових умовах, а також дітей до 16 років, котрі проживають на території відповідної територіальної громади;
- працівників органів місцевого самоврядування;
- працівників суб'єктів господарювання, які призначаються до складу територіальних формувань та територіальних спеціалізованих служб цивільного захисту і не входять до складу об'єктових формувань та об'єктових спеціалізованих служб цивільного захисту.

Видача населенню засобів радіаційного та хімічного захисту здійснюється безоплатно. Видані засоби поверненню не підлягають.

16 серпня КМУ прийняв постанову [№ 930](#) «Про внесення змін до Порядку проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період»

Цією постановою внесені зміни до вищеназваного [Порядку](#) задля забезпечення населення Відповідно до цієї постанови:

- змінено порядок оформлення відстрочки військовозобов'язаним, котрі зайняті постійним доглядом за хворим батьком чи матір'ю дружини (чоловіка), за членом сім'ї другого ступеня споріднення, який є особою з інвалідністю I чи II групи, тощо;
- затверджено нову форму «[Заяви](#) про відстрочку» та «[Акту](#) про встановлення факту здійснення особою постійного догляду».

Принадібно нагадуємо, що встановлення факту здійснення військовозобов'язаним постійного догляду за вищеназваними особами здійснюється постійно діючими комісіями, котрі утворюються виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах рад (відповідно до пункту 61 «[Порядку](#) проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період»).

13 серпня КМУ прийняв постанову [№ 940](#) «Про внесення змін до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки»

Цією постановою «[Державну стратегію](#) регіонального розвитку на 2021-2027 роки» викладено у новій редакції.

Стратегічною метою державної регіональної політики проголошено посилення соціально-гуманітарної, економічної, просторової згуртованості України, підвищення рівня безпеки і добробуту громадян шляхом задоволення потреб регіонів та територіальних громад у відновленні інфраструктури та модернізації економіки за принципом «краще, ніж було», ефективного використання внутрішнього потенціалу територій, розвитку системи демократичного, децентралізованого та інклюзивного багаторівневого врядування. Детальна інформація щодо змін, внесених до Державної стратегії, відображена в [інформаційній брошурі](#), підготовленій Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України.

13 серпня КМУ прийняв постанову [№ 923](#) «Про внесення до деяких постанов Кабінету Міністрів України змін щодо уточнення повноважень суб'єктів забезпечення цивільного захисту та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»

Цією постановою внесені зміни до наступних актів Уряду:

- постанови [№ 616](#) «Про затвердження Положення про добровільні формування цивільного захисту» від 21 серпня 2013 р.;
- «[Порядок утворення](#), завданнях та функціях формувань цивільного захисту», затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2013 р. № 787;

- [«Положення про єдину державну систему цивільного захисту»](#), затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 9 січня 2014 р. № 11;
- постанови [№ 101](#) «Про затвердження типових положень про функціональну і територіальну підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту» від 11 березня 2015 р.;
- «Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 8 липня 2015 р. [№ 469](#);
- «Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. [№ 1052](#);
- [«Порядок розроблення планів діяльності єдиної державної системи цивільного захисту»](#), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2017 р. № 626.

То ж тепер якщо окрема територіальна громада не матиме достатніх коштів чи засобів для утворення й забезпечення функціонування територіального формування цивільного захисту, функціонування такого формування можна буде забезпечувати на підставі договору про співробітництво кількох громад.

Матеріально-технічне та фінансове забезпечення діяльності територіальних формувань цивільного захисту під час проведення відновлювальних робіт здійснюватиметься за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, а також добровільних пожертвувань юридичних і фізичних осіб, інших не заборонених законодавством джерел.

Для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій органами місцевого самоврядування розробляються відповідні плани реагування на можливі надзвичайні ситуації на території територіальної громади.

13 серпня КМУ прийняв постанову [№ 915](#) «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 р. № 6 і від 27 грудня 2017 р. № 1088»

Цією постановою внесені зміни до наступних актів Уряду:

- постанови [№ 6](#) «Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам» від 14 січня 2015 р. ;
- постанови [№ 1088](#) «Про затвердження формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами» від 27 грудня 2017 р.

То ж тепер освітня субвенція в частині оплати простою покриватиме видатки на оплату праці виключно тих педагогічних працівників закладів освіти та інклюзивно-ресурсних центрів, які перебувають на території України. Тому для отримання субвенції на оплату праці педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, яким оголошено простій, розпорядники субвенції щомісяця до 10 числа мають подати відомості про фактичну кількість таких педагогічних працівників, котрі до того ж перебувають на території України

09 серпня КМУ прийняв постанову [№ 914](#) «Про внесення змін до Порядку реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2024 році»

Цією постановою змінено порядок оплати за надані медичні послуги закладу охорони здоров'я, медичні працівники якого та майно передається в оперативне управління іншому закладу охорони здоров'я.

09 серпня КМУ прийняв постанову № 909 «Деякі питання реалізації експериментального проекту щодо запровадження Містобудівного кадастру на державному рівні»

Цією постановою започатковано реалізацію експериментального проекту щодо формування єдиного підходу до державного регулювання планування територій, спрощення механізму, забезпечення доступності та прозорості прийняття рішень державними органами та органами місцевого самоврядування щодо створення, оновлення, погодження та затвердження містобудівної документації, у тому числі шляхом запровадження інтегрованої інформаційної системи Містобудівного кадастру на державному рівні.

Цією постановою затверджено:

- [«Порядок реалізації](#) експериментального проекту щодо запровадження Містобудівного кадастру на державному рівні»;
- [«Порядок ведення](#) Містобудівного кадастру на державному рівні під час реалізації експериментального проекту щодо запровадження Містобудівного кадастру на державному рівні».

Органам місцевого самоврядування рекомендовано:

- отримати доступ до електронних кабінетів користувача Містобудівного кадастру на державному рівні для уповноважених посадових осіб органів місцевого самоврядування (протягом одного місяця з дня початку функціонування Містобудівного кадастру);
- внести до Містобудівного кадастру на державному рівні чинну містобудівну документацію для відповідної території, згідно з вимогами «Порядку ведення Містобудівного кадастру на державному рівні» (протягом шести місяців з дня початку функціонування Містобудівного кадастру).

То ж тепер надання містобудівних умов та обмежень, будівельного паспорта забудови земельної ділянки уповноваженими органами містобудування та архітектури здійснюватиметься за умови внесення відповідної містобудівної документації до Реєстру містобудівної документації Містобудівного кадастру на державному рівні.

06 серпня КМУ прийняв постанову № 895 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 7 вересня 1998 р. № 1388 і від 10 травня 2022 р. № 584»

Цією постановою внесені зміни до наступних постанов Уряду:

- [№ 1388](#) «Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів» від 7 вересня 1998 р.;
- [№ 584](#) «Про навчання водіїв та державну реєстрацію транспортних засобів у період воєнного стану в Україні» від 10 травня 2022 р.

Відповідно до внесених змін розширено перелік документів, що підтверджують правомірність придбання транспортних засобів, їх складових частин, для державної реєстрації (перереєстрації) транспортних засобів. То ж тепер такими документами також є:

- [декларация про перелік товарів](#), що визнаються гуманітарною допомогою, котра оформлена відповідно до додатка 1 до «Порядку пропуску та обліку гуманітарної допомоги в умовах воєнного стану», затвердженого постановою Кабінету Міністрів

України від 5 вересня 2023 р. № 953 «Деякі питання пропуску та обліку гуманітарної допомоги в умовах воєнного стану»;

- акт [приймання](#)-передачі транспортних засобів за формою згідно з додатком 2 (для державної реєстрації транспортних засобів, що ввезені на митну територію України як гуманітарна допомога, на підставі [декларації про перелік товарів](#), що визнаються гуманітарною допомогою, набувачем гуманітарної допомоги).

Відповідно до внесених змін, для державної реєстрації транспортних засобів у вигляді легкових автомобілів, ввезених на митну територію України на підставі [декларації про перелік товарів](#), що визнаються гуманітарною допомогою, до такої декларації потрібно додати документ, що підтверджує їх вартість (звіт про оцінку, чи висновок експерта про їх середньоринкову вартість).

Ця постанова набирає чинності із 9 вересня 2024 року.

06 серпня КМУ прийняв постанову [№ 888](#) «Деякі питання реалізації експериментального проекту з організації надання внутрішньо переміщеним особам похилого віку, особам з інвалідністю соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання за принципом «гроші ходять за людиною»»

Цією постановою було не лише започатковано реалізацію експериментального проекту з організації надання внутрішньо переміщеним особам похилого віку, особам з інвалідністю соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання за принципом «гроші ходять за людиною», але й затверджено відповідні Порядки.

Виконавчим органам місцевого самоврядування рекомендовано:

- визначати осіб, відповідальних за організацію надання вищезазначених соціальних послуг у територіальних громадах;
- виявляти внутрішньо переміщених осіб похилого віку, осіб з інвалідністю, які потребують надання соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання, оцінювати їх індивідуальні потреби та надавати їм необхідну допомогу.

06 серпня КМУ прийняв постанову [№ 886](#) «Про внесення змін до Списку № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, зайнятість в яких повний робочий день дає право на пенсію за віком на пільгових умовах»

Цією постановою викладено у новій редакції Розділ XXIV «Охорона здоров'я та соціальна допомога» вищезгаданого [Списку № 2](#). Таким чином оновлено перелік посад медичних, фармацевтичних та соціальних працівників, котрі мають право на пенсію за віком на пільгових умовах.

02 серпня КМУ прийняв постанову [№ 897](#) «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 3 березня 2004 р. № 220 і від 17 жовтня 2012 р. № 1051»

Відповідно до неї внесені зміни до наступних постанов Уряду:

- [№ 220](#) «Про затвердження Типового договору оренди землі» від 3 березня 2004 р.;
- [№ 1051](#) «Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру» від 17 жовтня 2012 р.

То ж унаслідок зазначених змін:

- збільшено строки внесення орендної плати за користування земельними ділянками комунальної власності, набутими в оренду за результатами земельних торгів (упродовж першого року їх використання – до 5 робочих днів, починаючи з наступного року – відповідно до статті 287 Податкового кодексу України);
- на період воєнного стану встановлення та зміна цільового призначення земельної ділянки здійснюватиметься із урахуванням особливостей, визначених [підпунктом 11 пункту 27 розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України](#).

02 серпня КМУ прийняв постанову [№ 866](#) «Про затвердження Методики оцінки ризиків безпеки в системі освіти, пов'язаних із збройною агресією Російської Федерації проти України»

Відповідно до вищезазваної Методики Міністерство освіти і науки України щокварталу визначатиме перелік територіальних громад, заклади освіти яких усіх типів можуть постраждати або вже постраждали від наслідків бойових дій, а також здійснюватиме їх ранжування відповідно до такого ризику.

13 серпня КМУ видав розпорядження [№ 763-р](#) «Про розподіл обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання обладнання, створення та модернізацію (проведення реконструкції та капітального ремонту) їдалень (харчоблоків) закладів загальної середньої освіти у 2024 році»

Цим актом Уряду розподілені майже 1,5 млрд. грн. вищезазваної субвенції між бюджетами окремих територіальних громад Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Івано-Франківської, Київської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Хмельницької, Черкаської, Чернівецької та Чернігівської областей у 2024 році.

13 серпня КМУ видав розпорядження [№ 754-р](#) «Про розподіл обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» у 2024 році»

Цим актом Уряду розподілені 1,4 млрд. грн. субвенції з державного бюджету між усіма обласними бюджетами України.

02 серпня КМУ видав розпорядження [№ 722-р](#) «Про внесення змін у додаток до розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 травня 2014 р. № 523 «Деякі питання надання адміністративних послуг через центри надання адміністративних послуг»

Цим актом Уряд відкоригував перелік адміністративних послуг, що надаються органами місцевого самоврядування у порядку виконання делегованих повноважень, які є обов'язковими для надання через центри надання адміністративних послуг.

07 серпня Міністерство освіти і науки України (далі – МОН України) оприлюднило свій наказ [№ 1112](#) «Про затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»

Вимоги цього наказу мають бути реалізовані закладами загальної середньої освіти комунальної власності станом на початок 2025/2026 навчального року.

02 серпня МОН України оприлюднило свій наказ [№1093](#) «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»

Цей наказ регулює порядок оцінювання результатів навчання учнів 5-9 класів, які здобувають освіту відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти.

02 серпня Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України оприлюднило свій наказ [№ 221](#) «Про затвердження Змін до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією»

Наказ вносить зміни до переліку територій, на яких ведуться або велися бойові дії чи які тимчасово окуповані Російською Федерацією.

27 серпня 2024 року МОН України оприлюднило свої [рекомендації](#) щодо організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти на 2024/2025 навчальний рік

У документі визначено пріоритетні напрями роботи таких закладів освіти та низку настанов для забезпечення якісної та безпечної дошкільної освіти в умовах існуючих викликів.

Документ передбачає можливість організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти в очному, змішаному та дистанційному форматах, залежно від безпекової ситуації у громаді. Також надаються рекомендації щодо створення груп короткотривалого перебування для забезпечення максимальної доступності дошкільної освіти та детальні вказівки щодо облаштування укриттів, алгоритм дій персоналу під час повітряної тривоги, а також вимоги до гарантування інформаційної безпеки.

23 серпня МОН України оприлюднило свій лист [№ 1/15281-24](#) «Про організацію 2024/2025 навчального року в закладах загальної середньої освіти»

У листі констатується, що структуру і тривалість навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначає педагогічна рада закладу освіти в межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого навчальним планом, та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, безпекових особливостей регіону тощо.

Правова практика

23 серпня Державної податкової служби України оприлюднила [роз'яснення](#) щодо справляння земельного податку за земельні ділянки

Статтю 283 Податкового кодексу України визначені категорії земельних ділянок, які не підлягають оподаткуванню земельним податком, зокрема земельні ділянки, забруднені вибухонебезпечними предметами, а також непридатні для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами, або якщо сільські, селищні, міські ради, військові адміністрації прийняли рішення про встановлення податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів у порядку, визначеному в пункті 283.2 статті 283 Податкового кодексу України.

22 серпня 2024 року Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) оприлюднило [результати](#) здійсненого ним стратегічного аналізу корупційних ризиків, котрі можуть виникати під час реалізації експериментального проєкту щодо відновлення населених пунктів, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації, започаткованого постановою Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2023 р. [№ 382](#)

У звіті НАЗК виокремлює топ-10 можливих зловживань, котрі можуть бути у процесі реалізації вищезазначеного експериментального проєкту:

- під час відбору та формування переліку об'єктів, що підлягають відновленню;
- під час затвердження переліку об'єктів, що підлягають відновленню;
- при збільшенні вартості відновлювальних робіт;
- через встановлення дискримінаційних вимог до учасників публічних закупівель;
- під час визначення переможців публічних закупівель;
- унаслідок штучного завищення вартості будівельних матеріалів;
- через зловживання при визначенні виду об'єктів будівництва;
- під час передачі функцій замовнику будівництва;
- при виконанні функцій замовника будівництва;
- унаслідок неефективного використання коштів під час реалізації пілотного проєкту.

27 серпня Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України оприлюднило для громадського обговорення [проєкт Закону України](#) «Про внесення змін до законів України щодо удосконалення норм законодавства у сфері питного водопостачання та водовідведення»

Зауваження та пропозиції до тексту законопроекту приймаються протягом одного місяця з дня його оприлюднення на наступну електронну адресу: o.koziichuk@mtu.gov.ua.

13 серпня Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України оприлюднило для громадського обговорення [проект Закону України](#) «Про основні засади житлової політики»

Зауваження та пропозиції до тексту законопроекту приймаються протягом одного місяця з дня його оприлюднення на наступну електронну адресу: i.sarapina@mtu.gov.ua.

13 серпня Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України оприлюднило для громадського обговорення [проект постанови](#) Кабінету Міністрів України «Про реалізацію експериментального проєкту щодо створення Системи управління багатоквартирними будинками»

Зауваження та пропозиції до тексту проекту постанови Уряду приймаються протягом одного місяця з дня його оприлюднення на наступні електронні адреси: i.oleinikova@mtu.gov.ua та n.khorieva@mtu.gov.ua.

Велика Палата Верховного Суду висловила свою правову позицію щодо строку звернення до суду у справах, пов'язаних із недотриманням законодавства про оплату праці (постанова від 11 липня 2024 року у справі № [990/156/23](#))

Стаття 233 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП України) визначає строки звернення працівника до суду задля вирішення трудового спору. Вказана норма поширюється на всіх працівників, у тому числі й на осіб, які перебувають на державній службі чи службі в органі місцевого самоврядування.

Велика Палата Верховного Суду вважає, що необхідно застосовувати ст. 233 КЗпП під час визначення строків звернення до адміністративного суду задля вирішення спорів, пов'язаних із недотриманням законодавства про оплату праці, у тому числі й за позовами осіб, які перебувають (перебували) на публічній службі.

Велика Палата Верховного Суду висловила свою правову позицію щодо законності звільнення керівника комунального підприємства на підставі пункту 5 частини першої статті 41 КЗпП України (постанова від 10 липня у справі № [573/1020/22](#))

Велика Палата Верховного Суду прийшла до висновку, що звільнення керівника комунального підприємства на підставі пункту 5 частини першої статті 41 КЗпП України (унаслідок припинення повноважень посадових осіб) є незаконним, оскільки ця норма права може бути застосованою лише до члена виконавчого органу господарського товариства (наприклад, до члена правління, дирекції тощо).

Таким чином, ані працівники комунальних підприємств, установ, організацій, ані посадові особи місцевого самоврядування не можуть бути звільненими на підставі пункту 5 частини першої статті 41 КЗпП України (унаслідок припинення повноважень посадових осіб).

Верховний Суд висловив свою правову позицію щодо того, чи несуть юридичну відповідальність органи місцевого самоврядування за наслідки діяльності суб'єктів господарювання, що належать до комунального сектора економіки (постанова від 16 серпня у справі [№ 925/80/23](#))

Верховний Суд прийшов до висновку, що органи місцевого самоврядування несуть відповідальність за наслідки діяльності суб'єктів господарювання, що належать до комунального сектора економіки, на підставах, у межах і порядку, визначених законом.

Однак, Верховний Суд констатує, що орган місцевого самоврядування, який є засновником теплопостачального комунального комерційного підприємства - боржника та прийняв рішення про його ліквідацію не є тим суб'єктом, який має нести субсидіарну (додаткову) відповідальність за зобов'язаннями зазначеного комунального підприємства перед постачальниками енергоносіїв, оскільки в цій нормі закону йдеться виключно про можливість забезпечення учасником теплопостачальної або теплогенеруючої організації погашення боргу такої організації перед постачальниками енергоносіїв шляхом застосування тих видів забезпечення виконання зобов'язання, які передбачено у статті 546 Цивільного кодексу України, зокрема, в разі, якщо на договірних засадах засновник є поручителем такого боржника або заставодавцем - майновим поручителем (пункт 60).

Принагідно нагадуємо, що відповідно до частини п'ятої статті 13 [Закону України](#) «Про судоустрій та статус суддів», висновки щодо застосування норм права, викладені у постановках Верховного Суду, є обов'язковими для всіх суб'єктів владних повноважень, які застосовують у своїй діяльності нормативно-правовий акт, що містить відповідну норму права.

Можливості для громад

03-04 жовтня 2024 року у місті Львів відбудеться форум «Фінансова стійкість та економічний розвиток громад»

03-04 жовтня 2024 року у м.Львів відбудеться форум «Фінансова стійкість та економічний розвиток громад», який організовується за ініціативи Львівської міської ради та за підтримки програми «U-LEAD з Європою», Проекту USAID «Підвищення ефективності роботи та підзвітності органів місцевого самоврядування» (ГОВЕРЛА), проекту UNIDO.

До участі у Форумі запрошуються народні депутати України, представники Уряду, Міністерства фінансів України, представники українських та міжнародних фінансових інституцій, експерти у галузі місцевих фінансів, представники органів місцевого самоврядування, освітніх установ, контролюючих органів та інших партнерських-інституцій.

Серед запрошених спікерів - фахівці з питань управління фінансами із Аргентини, Німеччини, Австрії та Польщі.

Реєстрація для участі за [ЦИМ ПОСИЛАННЯМ](#).

«U-LEAD з Європою» започатковує навчання у межах [онлайн-курсу](#) «Управління побутовими відходами в територіальній громаді»

Із 04 вересня «U-LEAD з Європою» започатковує навчання у межах онлайн-курсу «Управління побутовими відходами в територіальній громаді». Цей курс складається з 5 модулів, які охоплюють наступні теми: загальні принципи управління відходами; планування та створення системи управління побутовими відходами на рівні громади; техніко-економічні аспекти управління побутовими відходами; інформаційно-просвітницьку діяльність громад у сфері управління відходами. Окремий модуль курсу присвячений ефективним інструментам захисту об'єктів інфраструктури від руйнувань внаслідок збройної агресії, надзвичайних ситуацій та стихійного лиха.

Навчальний курс буде корисний представникам органів місцевого самоврядування та фахівцям комунальних підприємств, які відповідають за управління відходами в громадах. Онлайн курс доступний на платформі [U-LEARN](#) (знайдете його у рубриці «Гарячі тематики»).

[Конкурс](#) мініпроектів «МедіаОрієнтир для освітян територіальних громад»

Академія української преси оголошує конкурс мініпроектів «МедіаОрієнтир для освітян територіальних громад», спрямований на активне залучення освітян із сільської місцевості розвивати свої знання й навички у сфері медіаграмотності.

Перевага буде надана проектам, які спрямовані на розвиток медіаграмотності, здатності приймати усвідомлені рішення, протидіяти дезінформації, формувати навички критичного мислення, інформаційної безпеки та використовувати ці навички під час освітньої діяльності. Взяти участь у конкурсі можуть заклади освіти, бібліотеки, громадські організації, ініціативні групи, приватні підприємці, які надають освітні послуги.

Граничний термін подання заявок: 09 вересня 2024 року.

Більше інформації – [за цим посиланням](#).

[Конкурс](#) проєктів «Громадські ініціативи для відновлення та розвитку територіальних громад»

Агентство економічного розвитку у межах проєкту «Голос громади в місцевому самоврядуванні в Миколаївській області», який реалізується у рамках програми «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE) за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), запрошує місцеві громадські та благодійні організації, ініціативні групи із представників тих територіальних громад, які є партнерами Програма DOBRE у Миколаївській області (Баштанська, Вознесенська, Галицинівська та Снігурівська територіальні громади) взяти участь у конкурсі проєктів «Громадські ініціативи для відновлення та розвитку територіальних громад». Мета конкурсу – активізація членів територіальних громад та залучення їх до вирішення питань місцевого значення як передумови успішного відновлення, розвитку територіальних громад.

Граничний термін подання заявок: 22 вересня 2024 року.

Більше інформації – [за цим посиланням](#).

Онлайн-навчання молоді та представників нещодавно зареєстрованих громадських організацій у межах [проєкту](#) «Зміцнення громадянської активності серед молоді / Let's NGO»

У межах [проєкту](#) «Зміцнення громадянської активності серед молоді / Let's NGO», який реалізується громадською організацією «Український професійний розвиток» за підтримки «Національного фонду на підтримку демократії», здійснюватиметься онлайн-навчання молоді та представників нещодавно зареєстрованих громадських організацій. Вимоги до майбутніх учасників навчання – [за цим посиланням](#).

Реєстрація учасників триває до 22 вересня [за цим посиланням](#), навчання розпочнеться 14 жовтня, відбуватиметься в онлайн-форматі, у другій половині дня, 2-3 години щоденно.

[Конкурс](#) грантових заявок на 2025 рік на фінансування малих локальних проєктів в рамках чеської офіційної допомоги з розвитку

Посольство Чеської Республіки в Україні оголошує [конкурс](#) грантових заявок на 2025 рік на фінансування малих локальних проєктів в рамках чеської офіційної допомоги з розвитку. Пріоритетний напрям – реабілітація та реінтеграція українських ветеранів. Проєкти можуть бути спрямованими на фізичну реабілітацію, надання психологічної допомоги, соціальну реінтеграцію тощо.

Проєкт може включати як закупівлю необхідного обладнання для установ, так і організацію тренінгів/навчання/обміну досвідом/надання послуг. На грант можуть претендувати як зареєстровані українські громадські організації, так й державні, комунальні заклади охорони здоров'я. Проєкт може розпочатися не раніше березня 2025 року, але має завершитись до 31 жовтня 2025 року.

Більше інформації – [за цим посиланням](#).

Конкурс громадських організацій, котрі опікуються вітчизняними ветеранами

У межах [Програми](#) реабілітації та реінтеграції ветеранів України, котра впроваджується Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки Державного департаменту США, оголошено відбір громадської організації, орієнтованої на роботу з ветеранами, для реалізації проєкту, спрямованого на зміцнення регіональної мережі, обміну знаннями та подальшої співпраці між організаціями громадянського суспільства та урядом.

Граничний термін подачі заявок: 9 вересня 2024 року.

Більше інформації – [за цим посиланням](#).

Конкурс для українських організацій громадянського суспільства та представників незалежних ЗМІ

Французька організація ERIM (Equal Rights & Independent Media) у межах регіонального проекту «Демократія у Східному партнерстві – DEAP», який фінансується Європейським Союзом та впроваджується ERIM, оголошує конкурс для українських організацій громадянського суспільства та незалежних ЗМІ. Мета конкурсу – посилити спроможність, стійкість та ефективність громадянських організацій шляхом надання грантів на розвиток їх потенціалу в розмірі до 17 000 євро на основі оцінки їхньої організаційної спроможності (для проектів тривалістю до 18 місяців).

Граничний термін подачі заявок: 30 вересня 2024 року, до 18:00 (за центральноєвропейським часом).

Більше інформації – [за цим посиланням](#).

З повагою

Бастіан Файгель
Директор Програми
«U-LEAD з Європою»
від GIZ

Додаток 1.

Легенда тематичних іконок

Місцевий бюджет і фінансова спроможність

Інвестиційна діяльність та економічний розвиток

Управління комунальним майном

Управління земельними ресурсами і просторове планування

Оплата праці в ОМС

Трудові відносини і кадрові питання

Організація діловодства в ОМС

Муніципальні/адміністративні/публічні послуги

Захист прав людини (допомога ВПО, соціальні послуги тощо)

Взаємодія з громадськістю

Міжнародне партнерство

Управління проєктами

Безпека і цивільний захист

Освіта

Охорона здоров'я